

Konkurransklagenemnda

Konkurransklagenemndas avgjørelse 28. juni 2022

Sak: 2022/0602

Klager: Joh Johannson Invest AS

Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Ræder AS v/ Fredrik Ottesen

Konkurransklagenemndas medlemmer:

Tore Lunde, Bjørn Eirik Hansen og Elisabeth Styrvold Wiggen

1 Sakens bakgrunn

1.1 Innledning

- (1) Konkurransetilsynet påla 31. mars 2022 Joh Johannson Invest AS (heretter «JJI») opplysningsplikt for samtlige foretakssammenslutninger der foretak i Joh. Johannson-konsernet varig overtar kontroll over eller fusjonerer med ett eller flere andre foretak, jf. konkurranseloven § 17. Pålegget gjelder videre for samtlige minoritetsserverv foretatt av Joh. Johannson-konsernet, jf. konkurranseloven § 16 a. Pålegget er begrenset til å omfatte transaksjoner som har virkning eller er egnet til å ha virkning i Norge. Det er også avgrenset mot enkelte nærmere angitte erverv og foretak.
- (2) Pålegget 31. mars 2022 erstatter pålegg om opplysningsplikt 28. mars 2022. I pålegget 31. mars 2022 har Konkurransetilsynet gjort presiseringer og avgrensninger etter klage fra JJI 31. mars 2022 over det tidligere gjeldende pålegget.
- (3) JJI påklaget pålegget 4. april 2022. JJI opprettholder her klagen datert 31. mars 2022 med enkelte presiseringer og merknader.
- (4) Konkurransetilsynets innstilling, klagen og sakens dokumenter ble oversendt Konkurransklagenemnda 26. april 2022.

1.2 Joh Johannson Invest AS og Joh. Johannson-konsernet

- (5) Johan Johannson eier JOJOHA Invest AS, som er største aksjonær i Joh Johannson Handel AS med 25,602 prosent av aksjene¹ (fire av tolv A-aksjer ifølge klager). De øvrige aksjene i Joh Johannson Handel AS er eiet av andre selskaper der ulike medlemmer av Johannson-familien eier samtlige aksjer, samt øvrige aksjonærer (21,425 prosent). Joh Johannson Handel AS eier videre 64,719 prosent av aksjene i Norgesgruppen ASA².

---

¹ www.proff.no

² www.proff.no

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (6) Norgesgruppen ASA er morselskapet i Norgesgruppen-konsernet. Konsernet driver virksomhet innen en rekke bransjer, herunder detaljhandel, og driver 2 140 butikker.³ Dagligvarebutikkene er fordelt på ulike kjedekonsepter, slik som Spar, Joker, Kiwi og Meny.⁴
- (7) JOJOHA Invest AS eier også flertallet av aksjene i JJI, med 19,86 prosent. JJI driver ifølge klager med eiendomsvirksomhet og annen investeringsvirksomhet, i hovedsak gjennom datterselskapet Joh. Johannson Eiendom AS. Selskapet eier kontorbygg, lagerbygg og butikkbygg, samt boligutviklingsselskap. Noen av eiendommene leies ut til dagligvarevirksomhet.

1.3 Pålagt opplysningsplikt – konkurranseloven § 24

- (8) Konkurransetilsynet har med hjemmel i konkurranseloven § 24 pålagt Joh. Johannson Invest AS opplysningsplikt for *«samtlige foretakssammenslutninger der foretak i Joh. Johannson-konsernet varig overtar kontroll over eller fusjonerer med ett eller flere andre foretak, jf. konkurranseloven § 17. Pålegget gjelder videre for samtlige minoritetserverv foretatt av Joh. Johannson-konsernet, jf. konkurranseloven § 16 a.»*
- (9) Pålegget er begrenset til å gjelde transaksjoner som har virkning eller er egnet til å ha virkning i Norge, jf. konkurranseloven § 5. Videre har Konkurransetilsynet avgrenset opplysningsplikten mot:
- *«Minoritetserverv av aksjer eller rettigheter i børsnoterte verdipapir, som innebærer at Joh. Johannson-konsernets andel av aksjer eller rettigheter i det børsnoterte verdipapiret samlet sett ikke overstiger 10 prosent av aksjene, 10 prosent av kapitalen, eller en tilsvarende andel av stemmene i det børsnoterte verdipapiret. For minoritetserverv av aksjer eller rettigheter i børsnoterte verdipapir hvor Joh. Johannson-konsernets andel av aksjene, kapitalen eller stemmene i det børsnoterte verdipapiret overstiger 10 prosent, er opplysningsplikten avgrenset til erverv som fører til at Joh. Johannson-konsernets andel av aksjene, kapitalen, eller en tilsvarende andel av stemmene i det børsnoterte verdipapiret overstiger følgende: 15 prosent, 20 prosent, 25 prosent, en tredjedel (1/3), 40 prosent, og 45 prosent.*
  - *Minoritetserverv av aksjer eller rettigheter i unoterte selskap, som innebærer at Joh. Johannson-konsernets andel av aksjer eller rettigheter i det unoterte selskapet samlet sett ikke overstiger 5 prosent av aksjene, 5 prosent av kapitalen, eller en tilsvarende andel av stemmene i det unoterte selskapet. For minoritetserverv av aksjer eller rettigheter i unoterte selskap hvor Joh. Johannson-konsernets andel av aksjene, kapitalen eller stemmene i selskapet overstiger 5 prosent, er opplysningsplikten avgrenset til erverv som fører til at Joh. Johannson-konsernets andel av aksjene, kapitalen eller stemmene i det unoterte selskapet samlet sett overstiger følgende: 10 prosent, 15 prosent, 20 prosent, 25 prosent, en tredjedel (1/3), 40 prosent, og 45 prosent. Selv om et minoritetserverv er unntatt etter dette punkt, gjelder opplysningsplikten likevel dersom Joh. Johannson-konsernet erverver, eller får opsjoner, fortrinnsretter, forkjøpsretter eller andre rettigheter til erverv av, noen del av selskapets aktiva.*

³ Årsrapport for NorgesGruppen 2021, side 3.

⁴ Årsrapport for NorgesGruppen 2021, side 22-27.

- *Erverv av andeler i rentefond eller investeringer i valutamarkedet.*
- *Erverv av andeler i passivt forvaltede fond, såkalte indeksfond.*
- *Erverv av andeler i øvrige fond der ervervet alene eller sammen med eksisterende andeler utgjør mindre enn 10 prosent av kapitalen eller tilsvarende andel av fondet. Selv om et erverv er unntatt etter dette punkt, gjelder opplysningsplikten likevel dersom Joh. Johannson-konsernet erverver, eller får opsjoner, fortrinnsretter, forkjøpsretter eller andre rettigheter til erverv av, noen del av fondets aktiva.»*

(10) Opplysningsplikten gjelder videre heller ikke:

- *«Foretak hvor Joh. Johannson-konsernet kun kan utøve negativ kontroll.*
- *Foretak hvor Joh. Johannson-konsernet kan utøve felles kontroll, men hvor Joh. Johannson-konsernet ikke har tilstrekkelig myndighet til å påse at opplysningsplikten kan oppfylles i tråd med dette pålegget, forutsatt at Joh. Johannson-konsernet har informert Konkurransetilsynet skriftlig om dette gjennom opplysninger om hvilke(t) foretak det gjelder.»*

(11) Det fremgår av pålegget at Joh. Johannson-konsernet plikter å opplyse om foretakssammenslutningen eller minoritetservervet så snart som mulig og senest innen 3 virkedager etter at endelig avtale er inngått eller kontroll ervervet. Fristen for å inngi opplysningene løper fra det først inntrufne tidspunktet.

(12) Opplysningsplikten innebærer at Joh. Johannson Handel AS, Joh. Johannson Invest, eller det aktuelle foretaket i nevnte konsern, skal inngi en beskrivelse av foretakssammenslutningen eller minoritetservervet, herunder skal det som et minimum angis hvem som er parter og tidspunktet for gjennomføring av foretakssammenslutningen eller minoritetservervet. I tilfeller hvor Konkurransetilsynet mottar opplysninger i medhold av gjeldende pålegg vil Konkurransetilsynet senest innen 15 virkedager etter at opplysningene er mottatt varsle dersom pålegg om meldeplikt etter konkurranseloven § 18 tredje og/eller femte ledd kan være aktuelt.

(13) Norgesgruppen har siden 1. januar 2014 vært underlagt opplysningsplikt for foretakssammenslutninger i dagligvaremarkedet som faller under terskelverdiene i konkurranseloven § 18 første og annet ledd, jf. konkurranseloven § 18 tredje ledd. Bakgrunnen for opplysningsplikten har gjennom hele perioden vært at Konkurransetilsynet har behov for informasjon om foretakssammenslutninger for eventuelt å kunne gripe inn mot konkurransebegrensende strukturendringer i et allerede konsentrert markedet.

(14) Gjeldende pålegg er begrunnet med at under den tiden dagligvarekjedene har vært pålagt opplysningsplikt, har andre foretak i de konsern kjedene tilhører gjennomført erverv som kan ha hatt betydning for konkurransen i dagligvaremarkedet, uten at Konkurransetilsynet har blitt opplyst om disse. Videre er det Konkurransetilsynets vurdering at kjedenes erverv i tilgrensende markeder kan ha påvirkning på konkurransen i det norske dagligvaremarkedet, og at det kan knytte seg usikkerhet til om slike erverv er omfattet av gjeldende pålegg.

2 Klagernes og Konkurransetilsynets anførsler

2.1 Klagernes hovedanførsler

- (15) Joh Johansson Invest AS har i hovedsak gjort gjeldende:
- (16) Pålegget bygger på uriktige forutsetninger. JJI kan ikke anses som et søsterselskap av Norgesgruppen ASA, og er dermed ikke i samme konsern som Norgesgruppen ASA. Dersom Konkurransetilsynet vurderer det som nødvendig å utvide opplysningsplikten til også å gjelde foretak utenfor konsernet som Norgesgruppen er en del av, må dette begrunnes, og en slik begrunnelse er ikke gitt.
- (17) Subsidiært gjøres det gjeldende at plikten etter pålegget har en uklar og unødvendig omfattende rekkevidde. Pålegget er ikke avgrenset mot erverv som har tilknytning til dagligvaremarkedet. Det finnes ikke eksempler på at Konkurransetilsynet de siste åtte årene har pålagt meldeplikt for foretakssammenslutninger som det er opplyst om under gjeldende opplysningsplikt, selv om denne er begrenset til å gjelde foretakssammenslutninger i dagligvaremarkedet. Pålegget er uforholdsmessig, ettersom formålet kunne blitt oppnådd ved bruk av mindre inngripende tiltak. Slik pålegget er utformet nå, vil opplysningsplikten omfatte en rekke transaksjoner uten noen betydning for konkurransen i dagligvaremarkedet, også transaksjoner som verken kan betegnes som foretakssammenslutninger eller minoritetserverv etter konkurranseloven. Pålegget er heller ikke tilstrekkelig begrunnet.
- (18) Det er ikke grunnlag for å pålegge opplysningsplikt for erverv av eierandeler (aksjer) som åpenbart ikke vil kunne gi grunnlag for inngrep fra Konkurransetilsynets side. Små, ikke-kontrollerende eierposter gir ikke grunnlag for inngrep etter konkurranselovens regler. Nedre grense for størrelsen på eierposter som omfattes av opplysningsplikten bes settes til minimum 20 prosent.
- (19) Videre er det ikke grunnlag for å pålegge opplysningsplikt for investeringer i fond, ettersom Konkurransetilsynet ikke har hjemmel til å gripe inn mot slike investeringer. Eierandeler i fond gir normalt ikke innflytelse over de selskaper fondet måtte investere i. Det er normalt forvalterselskapet som har denne innflytelsen.
- (20) Opplysningsplikten for leieavtaler må være begrenset til langvarige leie av en virksomhet med en markedstilstedeværelse, som det klart kan knyttes omsetning til og at leietaker har en uinnskrenket disposisjonsrett i leieperioden.

2.2 Konkurransetilsynets anførsler

- (21) Konkurransetilsynet har i hovedsak gjort gjeldende:
- (22) Pålegget om å gi opplysninger er ikke et enkeltvedtak. Verken konkurranseloven § 24, eller forvaltningsloven § 14 oppstiller noen særskilt begrunnelsesplikt, eller krav om forhåndsvarsling for Konkurransetilsynet ved pålegg om opplysningsplikt. Pålegget oppfyller de innholdsmessige kravene til begrunnelse, samt de øvrige kravene til saksbehandling i forvaltningsloven § 14 ved at JJI er gjort kjent med klageadgangen. Konkurransetilsynet har videre beskrevet både bakgrunnen for pålegget, hovedtrekkene i de vurderingene som pålegget om opplysningsplikt er basert på og transaksjoner som opplysningsplikten avgrenses mot. Det foreligger dermed ingen saksbehandlingsfeil.

- (23) Konkurranseloven § 24 gir tilstrekkelig hjemmel for det aktuelle pålegget om opplysningsplikt. Konkurransetilsynet er avhengig av å motta opplysninger om de aktuelle transaksjoner for å føre tilsyn i det aktuelle markedet og for kunne vurdere om det skal pålegges meldeplikt.
- (24) Pålegget utgjør ikke myndighetsmisbruk. Pålegget er egnet og nødvendig for å oppnå formålet. Det vises til at dagligvaremarkedet er svært sammensatt, og med en betydelig grad av vertikal integrasjon og høye etableringshindringer. Som eksempel kan eiendommer som i dag ikke benyttes til dagligvare være egnet til dagligvaredrift, og en leieavtale som per i dag ikke direkte knytter seg til bruk som dagligvarebutikk kan dermed være av betydning for etableringsmulighetene på stedet. Grensen for når minoritetserverv har konkurransebegrensende virkninger er utydelig, og det vil etter Konkurransetilsynets vurdering være nødvendig med noe sikkerhetsmargin med tanke på hvilke minoritetserverv som bør omfattes av opplysningsplikten.
- (25) Opplysningsplikten fremstår ikke særlig tyngende, og i alle fall ikke grovt urimelig. Det stilles lave innholdsmessige krav for å oppfylle opplysningsplikten, og det er ikke lagt opp til at virksomhetene i konsernet må foreta vanskelig avgrensninger og vurderinger av hvilke foretakssammenslutninger og erverv det skal opplyses om.

3 Klagenemndas vurdering

3.1 Innledning og rettslige utgangspunkter

- (26) Konkurransetilsynets informasjonspålegg er gitt med hjemmel i konkurranseloven § 24. Det følger av denne bestemmelsens første ledd at *«[e]nhver plikter å gi konkurransemyndighetene de opplysninger som disse myndigheter krever for å kunne utføre sine gjøremål etter loven»*.
- (27) Konkurransetilsynets oppgaver er å føre tilsyn med konkurransen i de forskjellige markeder, herunder blant annet å *«foreta nødvendige inngrep mot foretakssammenslutninger»*, jf. konkurranseloven § 9 bokstav b.
- (28) Som nærmere redegjort for i punkt 1.3 ovenfor er bakgrunnen for pålegget at markedet der konsernet er aktør, er konsentrert. Konkurransetilsynet vurderer det slik at det har et behov for å bli informert om foretakssammenslutninger som ikke er meldepliktige etter konkurranseloven § 18 andre ledd jf. § 17, for å vurdere å ilegge meldeplikt etter § 18 tredje ledd og femte ledd. Ved eventuell pålagt meldeplikt vil Konkurransetilsynet vurdere om det er grunnlag for inngrep mot foretakssammenslutningen eller ervervet i medhold av konkurranseloven § 16 eller § 16 a.
- (29) Det følger av forvaltningsloven § 14 at hvis noen blir *«pålagt å gi opplysninger, skal heimelen for pålegget angis. Vedkommende har rett til å klage over pålegget dersom han mener at han ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene. Han skal gjøres oppmerksom på klageadgangen i forbindelse med pålegget»*.
- (30) Ettersom det er egne regler for saksbehandlingen ved enkeltvedtak, vurderer Konkurransklagenemnda om pålegget er et enkeltvedtak i punkt 3.2.
- (31) Informasjonspåleggets lovlighet etter forvaltningsloven § 14 vurderes i punkt 3.3. En slik lovlighetskontroll innebærer en vurdering av om Konkurransetilsynets informasjonspålegg saklig sett går ut over de rettslige rammer som oppstilles i

konkurranseloven § 24.⁵ Som ledd i lovlighetskontrollen, kan Konkurransklagenemnda også ta stilling til om pålegget er beheftet med saksbehandlingsfeil, om det bygger på riktig faktum, og om det er i strid med den alminnelige myndighetsmisbrukslære, herunder om pålegget er åpenbart urimelig.

3.2 Enkeltvedtak eller prosessledende avgjørelse

- (32) Konkurransklagenemnda finner det innledningsvis nødvendig å ta stilling til om informasjonspålegget som er gitt JJI er et enkeltvedtak, eller en prosessledende avgjørelse som omfattes av forvaltningsloven § 14. Det vises til Konkurransklagenemndas sak 2022/704 med tilsvarende problemstilling.
- (33) Konkurransklagenemnda bemerker at dersom informasjonspålegget er et enkeltvedtak, vil det blant annet medføre at bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel IV, V og VI får anvendelse, herunder også forvaltningsloven § 34 som angir klageinstansens kompetanse. Etter forvaltningsloven § 34 andre ledd første punktum kan klageinstansen ved klage over enkeltvedtak prøve alle sider av saken, herunder også spørsmålet om vedtaket er rimelig og hensiktsmessig. Dette i motsetning til klage etter forvaltningsloven § 14, hvor klagen er begrenset til en lovlighetskontroll.⁶ Spørsmålet har således betydning for hvilke saksbehandlingsregler som gjelder for pålegget, samt nemndas kompetanse som klageorgan. Nemnda behandler derfor spørsmålet av eget tiltak.
- (34) Konkurransetilsynet har i innstillingen gjort gjeldende at informasjonspålegget ikke er et enkeltvedtak, men en prosessledende avgjørelse som omfattes av forvaltningsloven § 14. Det er vist til at for slike prosessledende avgjørelser gjelder ikke forvaltningslovens regler for enkeltvedtak.
- (35) Enkeltvedtak er i forvaltningsloven § 2 bokstav b, jf. bokstav a, definert som «en avgjørelse som treffes under utøving av offentlig myndighet» og som er «bestemmende for rettigheter eller plikter» til en eller flere bestemte personer. Spørsmålet er om informasjonspålegget som er ilagt av Konkurransetilsynet i denne saken er «bestemmende for» JJIs plikter og rettigheter.
- (36) Konkurransklagenemnda legger til grunn at et informasjonspålegg etter konkurranseloven § 24 som gis i tilknytning til Konkurransetilsynets behandling av en *pågående sak*, som den klare hovedregel ikke vil være et enkeltvedtak, men en prosessledende avgjørelse som faller inn under forvaltningsloven § 14.⁷ Det vises særlig til Høyesteretts vurdering i Rt-2011-1433 avsnitt 38 til 41. Saken gjaldt vedtak om utlevering av pasientjournal med hjemmel i folketrygdloven § 21-4 som ledd i kontroll med en leges virksomhet, men vurderingen av at pålegget ikke var et enkeltvedtak, har etter nemndas syn også overføringsverdi til denne saken. Høyesterett holdt det i avsnitt 42 flg. riktignok åpent om det «unntaksvis» kunne være grunnlag for å betrakte

⁵ Se Jan Fridtjof Bernt, *Norsk Lovkommentar: Forvaltningsloven*, note 403, Rettsdata.no, hvor dette er forutsatt.

⁶ Se Jan Fridtjof Bernt, *Norsk Lovkommentar: Forvaltningsloven*, note 402 og 403, Rettsdata.no, hvor det blant annet fremheves at bestemmelsen om klagerett må anses uttømmende, slik at klagerett ikke omfatter påleggets innhold for så vidt det er innenfor det organet har hjemmel til å kreve, og vedtaket ellers er lovlig.

⁷ Se Olav Kolstad, *Norsk Lovkommentar: Konkurranseloven*, note 238, Rettsdata.no. se også NOU 2019:5 Ny forvaltningslov, side 427, hvor det under gjengivelsen av gjeldende rett forutsetningsvis synes lagt til grunn av informasjonspålegg etter konkurranseloven § 24 faller inn under forvaltningsloven § 14.

prosessledende avgjørelser som enkeltvedtak, men fant ikke grunnlag for det selv om det forelå «et sterkt beskyttelsesbehov» for den pålegget var rettet mot.⁸

- (37) Etter Konkurransklagenemndas syn kan imidlertid avveiningen av de ulike hensyn falle annerledes ut når informasjonspålegget etter konkurranseloven § 24, er gitt *uten tilknytning* til en pågående sak, men som ledd i Konkurransetilsynets overvåking av dagligvaremarkedet. Dette er tilfelle i saken her. Selv om informasjonen som innhentes kan gi grunnlag for et senere pålegg om meldeplikt etter konkurranseloven § 18 tredje eller femte ledd, og eventuelt inngrep etter § 16 eller § 16 a, kan informasjonspålegget overfor JJI på nåværende tidspunkt *ikke* sies å gjelde en pågående sak.⁹ I slike tilfeller kan det være mer nærliggende at informasjonspålegget anses å være «bestemmende for» JJIs plikter og rettigheter.¹⁰
- (38) Konkurransklagenemnda legger til grunn at det i vurderingen av om informasjonspålegget som er gitt til JJI er et enkeltvedtak, må legges betydelig vekt på formålet med pålegget, den rettslige sammenheng det inngår i, samt uttalelsene i lovmotivene til konkurranseloven § 24.
- (39) Konkurransklagenemnda viser til at det i lovmotivene er klart forutsatt at informasjonspålegg etter konkurranseloven § 24 ikke er enkeltvedtak, men prosessledende avgjørelser:

«Pålegg om å gi opplysninger og utlevere dokumenter er prosessledende avgjørelser som omfattes av klageadgangen etter forvaltningsloven §§ 14 og 15. En klage må fremsettes senest innen tre dager. Konkurransmyndighetenes vurdering av hvorvidt det er behov for opplysninger er ikke gjenstand for klage.»¹¹

Det fremgår også at:

«Vilkåret for å kunne kreve opplysninger er at konkurransemyndighetene har behov for dem i sin virksomhet. Det er overlatt til konkurransemyndighetenes skjønn å avgjøre hvilke opplysninger som trengs og når behovet foreligger. De vanlige prinsipper om misbruk av forvaltningsmyndighet gjelder.»¹²

- (40) Uttalelsene i lovmotivene skiller ikke mellom informasjonspålegg gitt i eller utenom en pågående sak. Dette trekker etter Konkurransklagenemndas syn i retning av at lovgiver ikke har ment å skille mellom de to typetilfellene.
- (41) Etter Konkurransklagenemndas syn er hensynene som begrunner en begrenset overprøvingsadgang av informasjonspålegg gitt i en pågående sak, like tungtveiende når

⁸ Rt-2011-1433 avsnitt 43.

⁹ Dette i motsetning til blant annet Rt-2011-1433.

¹⁰ Se NOU 2019:5 Ny forvaltningslov, side 427, hvor det under gjengivelsen av gjeldende rett blant annet fremheves at «Hvis pålegget ikke er gitt som ledd i en verserende sak, vil avgjørelsen i noen tilfeller måtte anses som enkeltvedtak, slik at saksbehandlingsreglene for enkeltvedtak gjelder i den grad de ikke strider mot *fvl.* § 14.»

¹¹ Ot.prp. nr. 6 (2003-2004) A) Om lov om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger B) Om lov om gjennomføring og kontroll av EØS-avtalens konkurranseregler mv. (EØS-konkurranseloven), side 237.

¹² Ot.prp. nr. 6 (2003-2004) A) Om lov om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger B) Om lov om gjennomføring og kontroll av EØS-avtalens konkurranseregler mv. (EØS-konkurranseloven), side 235.

pålegget er gitt i forbindelse med Konkurransetilsynets generelle markedsovervåking. Det følger av konkurranseloven § 18 tredje og femte ledd at Konkurransetilsynet kan pålegge meldeplikt for foretakssammenslutninger som i utgangspunktet er unntatt fra meldeplikten etter § 18 første og andre ledd. Dersom denne hjemmelen skal kunne håndheves effektivt der dette er nødvendig, særlig i sterkt konsentrerte markeder som i denne saken, er Konkurransetilsynet avhengig av å få relevant og tilstrekkelig informasjon tidlig og innen lovens frister. Konkurransetilsynet har således et tungtveiende behov for å kunne gi pålegg om løpende informasjonstilgang til sentrale aktører innen dagligvaremarkedet for å ivareta sine lovpålagte oppgaver.

- (42) Informasjonspålegget som er gitt i denne saken fremstår som omfattende, og kan også være byrdefullt å overholde. Overtredelse av pålegget er videre sanksjonert med gebyr. Vurdert isolert er dette forhold som tilsier at JJI har et relevant beskyttelsesbehov. På den annen side vil dette beskyttelsesbehovet i det vesentlige være det samme som ved pålegg fremsatt i tilknytning til en pågående sak hvor pålegget klart ikke vil anses som enkeltvedtak, men en prosessledende avgjørelse etter forvaltningsloven § 14, jf. avsnitt 36. Videre vil den pålegget retter seg mot uansett ha begrenset mulighet til å påvirke påleggets innhold som følge av Konkurransetilsynets vide skjønnsmessige kompetanse til å avgjøre hvilken informasjon som kreves fremlagt og når informasjonen skal fremlegges, jf. avsnitt 39 og nedenfor punkt 3.3.5 til 3.3.7.¹³ Etter Konkurransesklagemenndas syn er derfor ikke hensynet til JJIs beskyttelsesbehov så tungtveiende at det alene tilsier at informasjonspålegget må anses som et enkeltvedtak.¹⁴
- (43) Avslutningsvis bemerker Konkurransesklagemennda at også hensynet til forutberegnelighet og praktikabilitet tilsier at informasjonspålegget i denne saken ikke anses som et enkeltvedtak. Som påpekt i Rt-2011-1433 avsnitt 53 tilsier de nevnte hensyn at man tilstreber å dele de forskjellige avgjørelsene i grupper som relativt enkelt lar seg holde fra hverandre, fremfor å vurdere fra sak til sak om forvaltningslovens bestemmelser kommer til anvendelse. Selv om den avgjørelsen gjaldt en pågående sak, gjør de samme retts tekniske hensyn seg gjeldende i et tilfelle hvor Konkurransetilsynet har gitt pålegg om løpende informasjonstilgang etter konkurranseloven § 24 for å ivareta de lovfaste oppgavene i konkurranseloven § 18 tredje og femte ledd.¹⁵
- (44) Oppsummert legger Konkurransesklagemennda til grunn at Konkurransetilsynets informasjonspålegg overfor JJI ikke er et enkeltvedtak, men en prosessledende avgjørelse som omfattes av forvaltningsloven § 14.

3.3 Informasjonspåleggets lovlighet

3.3.1 Lovfaste krav til begrunnelsen

- (45) Det følger av forvaltningsloven § 14 første punktum at når noen pålegges å gi opplysninger skal «...heimelen for pålegget angis». Videre følger det av tredje punktum at det skal gis opplysninger om klageadgangen i forbindelse med pålegget. Ut over dette oppstiller ikke bestemmelsen konkrete krav til saksbehandlingen.

¹³ Se til sammenligning også Rt-2011-1433 avsnitt 52.

¹⁴ Se også Jan Fridtjof Bernt, *Norsk Lovkommentar: Forvaltningsloven*, note 397, Rettsdata.no, hvor det legges til grunn at forvaltningsloven § 14 får anvendelse selv om det foreligger en straffesanksjonert plikt.

¹⁵ I Olav Kolstad, *Norsk Lovkommentar: Konkurranseloven*, note 238, Rettsdata.no, er det lagt til grunn at forvaltningsloven § 14 også gjelder ved informasjonspålegg gitt som ledd i Konkurransetilsynets generelle "overvåking" av markedene.

- (46) I Konkurransklagenemndas vedtak er hjemmelen (konkurranseloven § 24) oppgitt, og det er opplyst om klageadgangen. Det fremgår også at formålet med informasjonspålegget er overvåking av dagligvaremarkedet med tanke på mulig inngrep mot foretakssammenslutninger etter konkurranseloven § 16 eller § 16 a. Konkurransklagenemnda legger derfor til grunn at Konkurransetilsynet har overholdt kravet til saksforberedelse og begrunnelse så langt det følger av forvaltningsloven § 14. Dette synes heller ikke bestridt av JJI.
- (47) Konkurransklagenemnda har som nevnt kommet til at informasjonspålegget overfor JJI ikke kan anses som et enkeltvedtak. Dette medfører at kravene til saksforberedelse ved enkeltvedtak i forvaltningsloven kapittel IV, ikke kommer til anvendelse. Den omstendighet at Konkurransetilsynet ikke har sendt forhåndsvarsel etter forvaltningsloven § 16, utgjør derfor ingen saksbehandlingsfeil. Nemnda finner heller ikke grunnlag for at Konkurransetilsynets saksbehandling er i strid med ulovfestede krav til forsvarlig saksbehandling. Heller ikke JJIs opplevelse av ikke å ha nådd frem overfor Konkurransetilsynet med sine synspunkter på utformingen av pålegget, er i denne sammenheng avgjørende.

3.3.2 Utvidet begrunnelsesplikt på ulovfestet grunnlag

- (48) JJI har gjort gjeldende at det må innfortolkes krav til begrunnelsen som går utover det som følger av forvaltningsloven § 14. Det rettslige grunnlaget for dette er ikke presisert, men Konkurransklagenemnda legger til grunn at anførselen bygger på ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper.
- (49) Konkurransklagenemnda finner ikke rettskildemessige holdepunkter for at det gjelder en utvidet begrunnelsesplikt på ulovfestet grunnlag.¹⁶ Som nevnt over har nemnda vurdert det slik at informasjonspålegget overfor JJI ikke kan anses som et enkeltvedtak. Kravene til begrunnelse i forvaltningsloven § 24 og § 25 får da ikke til anvendelse. Begrunnelsesplikten i forvaltningsloven § 14 er bevisst utformet av lovgiver. Nemnda legger derfor til grunn at de kryssende hensyn som gjør seg gjeldende er tatt i betraktning når det i lovmotivene til konkurranseloven er vist til at forvaltningsloven § 14 får anvendelse ved informasjonspålegg etter konkurranseloven § 24, se avsnitt 39 over.
- (50) Kravet til begrunnelse i forvaltningsloven § 14 er også foreslått videreført i tilnærmet uendret form i ny forvaltningslov, og det er i lovforarbeidene vist til at "[E]t krav om begrunnelse som for realitetsavgjørelser vil etter utvalgets mening være unødig tyngende administrativt og i enkelte saker gjøre at formålet med å innhente opplysningene kan bli forspilt."¹⁷ Etter nemndas syn er denne begrunnelsen også dekkende for dagens rettsstilstand. Den omstendighet at informasjonspålegget er omfattende og oppleves byrdefullt for JJI, samt er sanksjonert med gebyr, kan derfor i seg selv ikke være tilstrekkelig til å innfortolke en utvidet begrunnelsesplikt.

¹⁶ I Olav Kolstad, *Norsk Lovkommentar: Konkurranseloven*, note 238, Rettsdata.no, er det lagt til grunn at informasjonsplikten er begrenset til å angi hjemmelen for pålegget, likevel slik at det argumenteres for at formålet med pålegget, f.eks. om det knytter seg til en konkret sak eller Konkurransetilsynets generelle "overvåking" av markedene, bør fremgå. Se også Jan Fridtjof Bernt, *Norsk Lovkommentar: Forvaltningsloven*, note 399, Rettsdata.no, hvor det legges til grunn at begrunnelsesplikten i forvaltningsloven § 14 er uttømmende på sitt område.

¹⁷ Se NOU 2019:5 Ny forvaltningslov, side 427.

- (51) Konkurransklagenemndas vurdering av lovligheten av Konkurransetilsynets informasjonspålegg mot JJI må etter dette bygge på angivelsen av hjemmelen for pålegget, sammenholdt med påleggets innhold og øvrige begrunnelse.

3.3.3 Feil faktum

- (52) JJI har gjort gjeldende at Konkurransetilsynet har lagt til grunn feil faktum som grunnlag for å pålegge JJI opplysningsplikt. Det er vist til at Johan Johannson ikke alene har kontroll over Norgesgruppen, og at JJI og Norgesgruppen derfor ikke inngår i samme konsern.
- (53) Konkurransetilsynet har i innstillingen fastholdt at JJI og Norgesgruppen kontrolleres av Johan Johannson, og har gitt supplerende informasjon om eierforholdene til selskapene i konsernet. Det er videre vist til at utvidelsen av opplysningsplikten ikke alene er basert på at kontroll sammensetningen i JJI og Norgesgruppen er den samme.
- (54) Konkurransklagenemnda legger til grunn at informasjonspålegget overfor JJI bygger på at JJI og foretakene i Norgesgruppen inngår i samme konsern eller er under felles kontroll med disse foretakene. Denne forutsetningen er gjentatt flere ganger i pålegget.
- (55) Vedrørende eierforholdene synes det ikke omstridt at Johan Johansson kontrollerer JJI. Når det gjelder eierforholdene til Joh. Johansson Handel AS, som igjen kontrollerer Norgesgruppen, har Konkurransetilsynet i innstillingen opplyst følgende om eierforholdene:

«Johan Johannson kontrollerer selskapene Kejoh Invest, FHJ Invest AS, Poj Invest AS gjennom eierskap til A-aksjen i disse selskapene som gir et flertall av stemmene i selskapenes generalforsamling. Videre kontrollerer Johan Johannson selskapene Jojoha Invest AS og Skaten Invest AS. Disse selskapene har til sammen et flertall på 53 prosent av stemmene i generalforsamlingen i Joh Johannson Handel AS.»

- (56) Opplysningene i Konkurransetilsynets innstilling er verken kommentert eller korrigert av JJI. Konkurransklagenemnda legger derfor til grunn at opplysningene om eierforholdene i Joh. Johansson Handel AS, er korrekte. Nemnda har på denne bakgrunn ikke funnet grunnlag for å konkludere med at Konkurransetilsynets pålegg bygger på feil faktum.

3.3.4 Ulovfestede krav til forholdsmessighet

- (57) JJI har gjort gjeldende at vedtaket er uforholdsmessig. Det er særlig vist til at formålet kunne blitt oppnådd med mindre inngripende tiltak.
- (58) Konkurransklagenemnda kan ikke se at det er grunnlag for å innfortolke en generell forholdsmessighetsbegrensning i norsk rett, slik klagen fra JJI synes å bygge på. En adgang til å overprøve forvaltningens (i dette tilfellet underinstansens) skjønsmessige vurdering av påleggets hensiktsmessighet og forholdsmessighet som ledd i lovlighetskontrollen, krever etter etablert Høyesterettspraksis konkrete holdepunkter i hjemmelsgrunnlaget. Det vises i denne sammenheng til Høyesteretts vurdering av dette i Rt-2008-560, hvor det i avsnitt 48 fremgår:

«På denne bakgrunn mener jeg at vedtak av utlendingsforvaltningen etter utlendingsloven § 29 fjerde ledd tredje punktum ikke kan overprøves av domstolene i større utstrekning enn det som følger av den alminnelige myndighetsmisbrukslære. Etter

denne gjelder det ikke noen generell forholdsmessighetsbegrensning. Riktignok kan et forvaltningsvedtak blant annet kjennes ugyldig dersom det er åpenbart urimelig, og i den vurderingen vil det inngå forholdsmessighetsbetraktninger. Siden terskelen for å underkjenne vedtaket er at det er åpenbart urimelig, vil imidlertid det være en forholdsmessighetsbegrensning av en helt annen karakter enn den som følger av utlendingsloven § 29 andre ledd og § 30 tredje ledd.»

- (59) Det er i senere rettsavgjørelser fastholdt av Høyesterett at forholdsmessighetskrav til forvaltningsvedtak må følge av hjemmelsgrunnlaget.¹⁸
- (60) Verken konkurranseloven § 24 eller forvaltningsloven § 14 oppstiller krav om forholdsmessighet. Uttalelsene i lovmotivene som det er sitert fra i avsnitt 39 over, viser etter Konkurransklagenemndas syn i tillegg at lovgiver har ment at Konkurransetilsynets vurdering av informasjonspåleggets hensiktsmessighet og forholdsmessighet, *ikke* skal kunne overprøves etter klage.¹⁹

3.3.5 Opplysningsplikt om minoritetserverv

- (61) Informasjonspålegget omfatter som utgangspunkt samtlige foretakssammenslutninger som Joh. Johannson-konsernet er involvert i, herunder JJI. Fra dette utgangspunktet er det gjort spesifiserte unntak fra informasjonsplikten, blant annet knyttet til terskler ved erverv av minoritetsandel og fond. Det fremgår av pålegget at det også omfatter foretakssammenslutninger i tilgrensende markeder til dagligvaremarkedet som JJI er involvert i.
- (62) I klagen fra JJI er det gjort gjeldende at terskelen for gi opplysninger om minoritetserverv er satt for lavt.
- (63) Konkurransklagenemnda bemerker at allerede lovt teksten indikerer at Konkurransetilsynets skjønnsmessige adgang til å informasjonspålegg er vid. Dette understrekes også i lovmotivene som det er referert fra i avsnitt 39 over. Det er her presisert at opplysningsplikten gjelder opplysninger Konkurransetilsynet har behov for i sin virksomhet, men at det innenfor denne rammen beror på Konkurransetilsynets skjønn å avgjøre hvilke opplysninger det er behov for og når de skal fremlegges.
- (64) Det følger av konkurranseloven § 16 a at Konkurransetilsynet kan forby erverv av andeler i et foretak selv om ervervet ikke medfører kontroll «...dersom det i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse, særlig som et resultat av at en dominerende stilling skapes eller styrkes.» Videre kan Konkurransetilsynet pålegge meldeplikt for slike erverv etter konkurranseloven § 18 femte ledd.
- (65) Spørsmålet om minoritetservervet gir grunnlag for krav om meldeplikt eller senere forbud mot ervervet, beror på en sammensatt rettslig og økonomisk vurdering. Denne vurderingen vil måtte være konkret og knyttet til særtrekk ved de enkelte erverv og markedsforholdene. Det samme gjelder for foretakssammenslutninger eller minoritetserverv i markeder som grenser opp mot dagligvaremarkedet. Som nevnt gir konkurranseloven § 24 Konkurransetilsynet en betydelig skjønnsmessig adgang til å

¹⁸ Se f.eks. Rt-2011-304 avsnitt 56 og HR-2018-572-A særlig avsnitt 47 til 51.

¹⁹ Se Jan Fridtjof Bernt, *Norsk Lovkommentar: Forvaltningsloven*, note 403, Rettsdata.no, hvor det i forhold til forvaltningsloven § 14 legges til grunn at klageorganet ikke har plikt til å vurdere om pålegget er nødvendig og rimelig.

avgjøre hvilke opplysninger som anses nødvendig for å sikre tilgang til informasjon om erverv som potensielt senere kan gi grunnlag for meldeplikt eller forbud. Selv om tersklene for opplysningsplikten er satt lavt – fra 5 prosent av aksjene, stemmene eller kapitalen i unoterte selskap og fra 10 prosent av aksjene, stemmene eller kapitalen i noterte selskap – legger Konkurranseskjagenemnda til grunn at pålegget ligger innenfor det konkurranseloven § 24 gir hjemmel til.

3.3.6 Opplysningsplikt om langvarige leieavtaler

- (66) JJI har gjort gjeldende at Konkurransetilsynet ikke kan kreve fremlagt opplysninger om langvarige leiekontrakter som ikke utgjør en virksomhet med markedstilknytning og omsetning.
- (67) Det følger av informasjonspålegget at inngåelse av langvarige leieavtaler og overtakelse av leieforhold, kan være foretakssammenslutning etter konkurranseloven. Informasjonsplikten vil således omfatte slike avtaler.
- (68) Konkurranseskjagenemnda bemerker at langvarige leieavtaler kan utgjøre en foretakssammenslutning som kan gi grunnlag for meldeplikt etter konkurranseloven § 18 tredje ledd og senere forbud etter § 16 første ledd. Det vises til § 17 tredje ledd som fastslår at kontroll også kan oppnås gjennom avtaler som
- «...enkeltvis eller sammen, de faktiske eller juridiske forhold tatt i betraktning, gir mulighet til å utøve avgjørende innflytelse over et foretaks virksomhet, særlig*
- a) Eiendomsrett eller bruksrett til et foretaks samlede aktiva eller deler av dem,*
- b) Rettigheter eller avtaler som gir avgjørende innflytelse over et foretaks organer med hensyn til deres sammensetning, stemmegivning eller beslutninger.»*
- (69) Konkurranseskjagenemnda viser i denne forbindelse også til at det i EU-kommisjonens praksis er lagt til grunn at langvarige leieavtaler kan være en foretakssammenslutning.²⁰ Dette er også tidligere lagt til grunn av Konkurranseskjagenemnda.²¹
- (70) På samme måte som ved minoritetserverv, vil spørsmålet om konkurranseloven § 16 første ledd gir rettslig grunnlag for å forby en leieavtale, bero på en sammensatt rettslig og økonomisk vurdering. I vurderingen vil særlig leieavtalens varighet, innhold/klausuler og markedsforholdene måtte vurderes konkret. Hvorvidt avtalen innebærer overtakelse av virksomhet med markedstilværelse vil inngå som del av denne vurderingen. Som nevnt gir konkurranseloven § 24 Konkurransetilsynet en betydelig skjønnsmessig adgang til å avgjøre hvilke opplysninger som anses nødvendig for å sikre tilgang til informasjon om erverv som potensielt senere kan gi grunnlag for meldeplikt eller forbud. Konkurranseskjagenemnda er derfor ikke enig i at det er et vilkår for å gi informasjonspålegget at leieavtalen i realiteten er overtakelse av «...virksomhet med en markedstilværelse, som det klart kan knyttes omsetning til...», slik JJI har anført. Etter nemndas syn ligger pålegget innenfor det konkurranseloven § 24 gir hjemmel til.

²⁰ Konsolidert jurisdiksjonsmeddelelse (2008) OJ C95/1 avsnitt 18.

²¹ Konkurranseskjagenemndas vedtak V05-2021.

3.3.7 Opplysningsplikt om erverv av fondsandeler

- (71) JJI har gjort gjeldende at Konkurransetilsynet ikke har hjemmel til å kreve opplysninger om erverv av fondsandeler. Det er herunder vist til at det er forvaltningsselskapet som normalt utøver eierrettighetene til fondet.
- (72) Det følger forutsetningsvis av informasjonspålegget at det skal gis informasjon om erverv av fondsandeler. Fra dette utgangspunktet er det gjort *unntak* for erverv av rentefond, investeringer i valutamarkedet, samt forvaltede fond, såkalte indeksfond og andre fond der ervervet utgjør mindre enn 10 prosent av kapitalen eller tilsvarende andel av fondet.
- (73) Konkurransklagenemnda er enig med JJI i at erverv av fondsandeler normalt ikke vil gi grunnlag for å pålegge meldeplikt eller forbud mot ervervet, jf. konkurranseloven § 17. Det er riktignok forutsatt i EU-kommisjonens praksis at erverv av fondsandeler kan utgjøre en foretakssammenslutning.²² Samtidig fremgår det at dette sjelden vil være tilfelle fordi rettighetene til fondet normalt utøves av forvaltningsselskapet. Et norsk verdipapirfond er kun en formuesmasse og har ingen selskapsorganer. Forvaltningsselskapet er forretningsfører og utfører alle funksjoner i fondet.²³ Når det gjelder utøvelse av eierrettigheter knyttet til de finansielle instrumentene i fondet, følger dette av verdipapirfondloven § 2-14 som lyder:

«(1) Forvaltningsselskapet treffer alle disposisjoner over fondet.

(2) Forvaltningsselskapet utøver de rettigheter som knytter seg til de finansielle instrumenter selskapet forvalter.

(3) Stemmerett for verdipapirfondets aksjer kan bare utøves etter fullmakt fra styret. Vedtak om slik fullmakt er bare gyldig så lenge flertallet av styremedlemmene som er valgt av andelseierne, er enig i det.»

- (74) Verdipapirfondloven § 2-14 gjelder imidlertid kun fond som omfattes av definisjonen av verdipapirfond i lovens § 1-2 nr. 1.²⁴ Dette kan reise sammensatte rettslige avgrensninger, f.eks. vilkåret om «innskudd fra en ubestemt krets av personer». I Karnovs kommentar til bestemmelsen fremgår det blant annet:

«Begrepet verdipapirfond er ment å omfatte innretninger som foretar kollektiv investering i finansielle instrumenter, også utenlandske innretninger....[V]urderingen av hva som betegnes som et verdipapirfond, er sammensatt og vil være gjenstand for en konkret vurdering. Det vil være naturlig å se hen til hvorvidt det er innløsningsadgang, typen investeringsmandat, investors ansvar ut over innskutt kapital mv.»²⁵

- (75) Konkurransklagenemnda legger til grunn at det må vurderes konkret om ervervet av fondsandeler direkte eller indirekte gir adgang til å utøve eierrettigheter som ligger til de

²² Konsolidert jurisdiksjonsmeddelelse (2008) OJ C95/1 avsnitt 15.

²³ Se Jørgen Keiserud, *Norsk Lovkommentar: Verdipapirfondloven*, note 11, Rettsdata.no.

²⁴ For fond som omfattes av verdipapirfondloven gjelder en rekke mer eller mindre ufravikelige regler som skal sikre investorbeskyttelsen, se HR-2019-1726-A avsnitt 49. Det vises her blant annet til at fondet skal forvaltes av et forvaltningsselskap, jf. verdipapirfondloven § 1-3, etablering av fondet krever tillatelse fra Finanstilsynet, jf. § 4-1, og bare fond som har slik tillatelse kan kalle seg verdipapirfond, jf. § 4-3. Slike fond har også plikt til å kalle seg verdipapirfond. Det er videre detaljerte regler om innløsning av andeler, jf. § 4-12, og ufravikelige regler om at fondets midler skal oppbevares kontrollert av en godkjent depotmottaker, jf. kapittel 10.

²⁵ Se Alexander Hanssen, *Karnov lovkommentar, Verdipapirfondloven*, note 2, Lovdata.no.

finansielle instrumentene i fondet. I forlengelsen av dette må det også vurderes konkret om ervervet av fondsandeler gir JJI rettigheter som, alene eller sammen med andre rettigheter, kan gi grunnlag for pålegg om meldeplikt etter konkurranseloven § 18 tredje eller femte ledd, og senere forbud etter § 16 og § 16 a. Vurderingen ved erverv av fondsandeler vil således være rettslig og økonomisk sammensatt. Som nevnt gir konkurranseloven § 24 Konkurransetilsynet en betydelig skjønnsmessig adgang til å avgjøre hvilke opplysninger som anses nødvendig for å sikre tilgang til informasjon om erverv som potensielt senere kan gi grunnlag for meldeplikt eller forbud. Etter Konkurranseskjennemndas syn ligger pålegget innenfor det konkurranseloven § 24 gir hjemmel til.

3.3.8 Myndighetsmisbruk – åpenbart urimelig

- (76) JJI har gjort gjeldende at informasjonspålegget er uforholdsmessig. Det er vist til at pålegget favner svært vidt, og at store deler av informasjonen som kreves fremlagt ikke er nødvendig eller relevant for at Konkurransetilsynet skal kunne utføre sine oppgaver.
- (77) Konkurranseskjennemnda har vurdert om informasjonspåleggets omfang, særlig opplysningsplikten for minoritetserverv og erverv av fond, medfører en så stor belastning for JJI at det vil være i strid med den alminnelige myndighetsmisbrukslære, og da særlig fordi det vil være åpenbart urimelig. Nemnda trekker ikke i tvil at informasjonspålegget vil påføre JJI som del av Joh. Johannson-konsernet, merarbeid. Det vil også gi Konkurransetilsynet større mengder informasjon som ikke vil resultere i meldeplikt eller forbud mot foretakssammenslutninger etter konkurranseloven. JJI er imidlertid en profesjonell markedsaktør, og inngår i et stort kommersielt konsern innen dagligvaremarkedet. JJI og konsernet som foretaket er en del av, må forventes å ha en organisasjon som kan forholde seg til næringslovgivningen og offentligrettslige krav og pålegg. Videre er Konkurransetilsynets behov for informasjon som ledd i markedsovervåkingen av dagligvaremarkedet godt begrunnet. Samlet sett finner nemnda derfor ikke at informasjonspålegget kan karakteriseres som åpenbart urimelig overfor JJI.

3.4 Konklusjon

- (78) Klagen har etter dette ikke ført frem. Konkurransetilsynets pålegg om opplysningsplikt ved foretakssammenslutninger overfor JJI 31. mars 2022, stadfestes.

4 Avgjørelse

- (79) Konkurranseskjennemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er enstemmig.

Dokumentet er godkjent elektronisk